

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2022-2025

Kędzierzyn-Koźle

Wprowadzenie.

Obowiązkiem Gminy jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałanie narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, jak również integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych i narkotyków;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych;
- 5) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Działania te prowadzone są w ramach Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Podstawą opracowania i realizacji Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej Gminnym Programem, są następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), zwana dalej w.t.p.a.
2. Ustawa z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050), zwana dalej p.n.
3. Ustawa z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz.1372, z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm).
6. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956).
7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711, z późn. zm).

9. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z późn. zm.).
11. Inne ustawy i przepisy prawne właściwe dla realizacji Gminnego Programu.

Gminny Program wpisuje się również w 2 cel operacyjny Profilaktyka Uzależnień Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

W celu przygotowania Gminnego Programu przeprowadzono diagnozę problematyki uzależnień i przemocy domowej na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle, stanowiącą **załącznik nr 1** do Gminnego Programu.

Rozdział I. Priorytety, cele oraz zadania Gminnego Programu.

W wyniku przeprowadzenia diagnozy problemów związanych z używaniem, nadużywaniem oraz uzależnieniem od substancji psychoaktywnych, jak również problemem przemocy w rodzinie, występujących na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle, która stanowi załącznik nr 1 do Gminnego Programu, zostały określone priorytetowe kierunki działań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problematyki uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

Ze względu na powyższe przyjęto, że zadaniem Gminnego Programu jest prowadzenie szeroko rozumianych działań profilaktycznych, edukacyjnych, udzielania pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wynikających z nadużywania alkoholu, uzależnienia od alkoholu i narkotyków, stosowania przemocy w rodzinie, jak również przeciwdziałanie marginalizacji społecznej, wykluczeniu społecznemu oraz wspomaganie reintegracji społecznej i zawodowej.

Za priorytety w działaniach profilaktycznych Gminy uznaje się:

I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.

Cele szczegółowe:

1. Promowanie oddziaływań profilaktycznych, w tym rekomendowanych programów profilaktycznych.
2. Promowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego.
3. Poszerzanie wiedzy rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.
4. Poszerzanie wiedzy osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz obowiązujących przepisów prawnych.
5. Poszerzanie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie.

Zadania:

1.
  - 1) Realizacja programów profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów, znajdujących się w bazie programów rekomendowanych;
  - 2) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką, przygotowanie do prowadzenia programów profilaktycznych, w szczególności znajdujących się w bazie programów rekomendowanych;
  - 3) Organizacja Przeglądu Profilaktycznego;
2.
  - 1) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych;
  - 2) Organizacja Miniolimpiady dla dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych.
3. Szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.
4.
  - 1) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz obowiązujących przepisów prawnych;
  - 2) Organizacja Konferencji Profilaktycznej.
5. Prowadzenie kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie.

Wskaźniki:

1. Liczba oddziaływań profilaktycznych realizowanych w ramach Gminnego Programu (w tym programów profilaktycznych, szkoleń dla realizatorów programów profilaktycznych).
2. Liczba uczestników pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych w ramach Gminnego Programu.
3. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.
4. Liczba szkoleń i konferencji dla osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz obowiązujących przepisów prawnych.
5. Liczba działań podejmowanych w ramach kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie.

II. Pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej.**Cele szczegółowe:**

1. Stwarzanie warunków do prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową, wyrównywanie ich szans oraz zwiększanie dostępności do pomocy socjoterapeutycznej i psychologicznej.
2. Poprawa funkcjonowania członków rodzin osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie.
3. Stwarzanie możliwości wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową.
4. Zwiększanie kompetencji osób pomagających dzieciom i pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień, przemocą domową i uzależnień behawioralnych.

Zadania:

1. 1) Wspieranie istniejących placówek wsparcia dziennego prowadzących świetlice socjoterapeutyczne oraz kluby młodzieżowe (standardy świetlicy socjoterapeutycznej zostały określone w załączniku nr 2 do Gminnego Programu);
2) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego obejmujących opieką dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia i przemocy domowej;
3) Organizowanie spotkań integracyjnych dla podopiecznych placówek wsparcia dziennego;
4) Dożywianie dzieci i młodzieży będących pod opieką placówek wsparcia dziennego.
5) Wspieranie projektów socjoterapeutycznych kierowanych do dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu i/lub narkotyków i/lub przemocy w rodzinie oraz ich rodzin.
2. 1) Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie oraz dla osób dotkniętych problemem narkotykowym, jak również zajęć informacyjno-edukacyjnych i grup wsparcia dotyczących szkodliwości substancji psychoaktywnych;
2) Prowadzenie działań skierowanych na pomoc rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową;
3) Prowadzenie działań skierowanych na pomoc dzieciom i rodzicom dotkniętym problemem FAS i FASD;
4) Wspieranie zatrudnienia socjalnego, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych lub innych form aktywizacji zawodowej dla członków Klubów Integracji Społecznej;
5) Wspieranie Centrów Integracji Społecznej.
3. Organizacja wypoczynku z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy.
4. Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocą domową i uzależnień behawioralnych.

Wskaźniki:

1. Liczba dzieci korzystających z placówek wsparcia dziennego, w tym z pomocy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży.
2. Liczba osób korzystających z oferty punktów konsultacyjnych oraz diagnostyczno-terapeutycznych.
3. Liczba dzieci korzystających z wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową.
4. Liczba szkoleń kierowanych do osób pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień, przemocą domową i uzależnień behawioralnych.

III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, NSP) oraz doświadczania lub stosowania przemocy.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych, osób współuzależnionych oraz osób stosujących i doświadczających przemocy domowej.
2. Zwiększanie wiedzy na temat szkód zdrowotnych wynikających z picia szkodliwego i uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz na temat przemocy w rodzinie, jak również wspieranie instytucji z terenu Gminy zajmujących się problematyką uzależnień, w tym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Zwiększenie wiedzy wśród pracowników jednostek świadczących pomoc, dotyczącej problemu uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz aktualnej wiedzy z zakresu zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Zadania:

1. 1) Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych, osób współuzależnionych oraz osób stosujących i doświadczających przemocy domowej;
2) Szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień;
3) Szkolenie osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy.
2. 1) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zespół pracujący z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami);
2) Szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego, używania substancji psychoaktywnych i podejmowania interwencji;

- 3) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu, nowych substancji psychoaktywnych i ryzyka szkód;
- 4) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie.
3. 1) Organizacja konferencji oraz szkoleń zwiększających wiedzę pracowników jednostek pomocowych w zakresie narkomanii i substancji psychoaktywnych.
- 2) Udzielanie wsparcia merytorycznego instytucjom, placówkom i osobom zajmującym się problematyką narkomanii.

Wskaźniki:

1. Liczba placówek świadczących pomoc terapeutyczną dla osób uzależnionych od alkoholu, nowych substancji psychoaktywnych i narkotyków, osób współuzależnionych oraz osób stosujących i doświadczających przemocy domowej na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle.
2. Liczba osób korzystających ze szkoleń dla osób pracujących z osobami stosującymi lub doświadczającymi przemocy w rodzinie oraz szkoleń dla specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień lub innych szkoleń w obszarze zwiększania dostępności do pomocy terapeutycznej lub wczesnej interwencji.
3. Liczba spraw skierowanych do sądu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do ilości wszystkich prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych spraw.

IV. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych.

Cele szczegółowe:

1. Ograniczanie dostępności do napojów alkoholowych poprzez określanie limitu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (w odrębnych Uchwałach Rady Miasta).
2. Monitorowanie sprzedaży alkoholu na terenie Gminy.

Zadania:

1. 1) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków oraz projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie;
- 2) Przygotowywanie projektów uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie.
2. 1) Sprawowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych) kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 8 w.t.p.a.;
- 2) Prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim;

3) Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim.

Wskaźniki:

1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży z uwzględnieniem przedziałów zawartości alkoholu w napojach alkoholowych.
2. Ocena stanu na terenie gminy w zakresie dostępności napojów alkoholowych dla osób nieletnich (na podstawie wyników badań, wyników kontroli lub liczby wygaszonych zezwoleń w wyniku naruszenia art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).
3. Ocena przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poprzez stosunek liczby przeprowadzonych kontroli do liczby kontroli z wynikiem negatywnym.

W celu prowadzenia skutecznych działań w ramach Gminnego Programu konieczne jest przygotowywanie rzetelnej diagnozy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych na terenie Gminy, a co za tym idzie niezbędne jest cykliczne prowadzenie badań społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów ich używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym, domową i uzależnień behawioralnych.

Osiągnięcie określonych powyżej celów będzie możliwe poprzez realizację szczegółowo określonych powyżej zadań w trybie określonym w **załączniku nr 3** do Gminnego Programu, przy udziale wskazanych tam realizatorów. Działania te kierowane są do całej społeczności lokalnej.

Rozdział II. Realizatorzy i współrealizatorzy Gminnego Programu:

1. Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia Urzędu Miasta w zakresie koordynacji Gminnego Programu, z wyłączeniem realizacji zadania II.1.2)

Wydział Oświaty i Wychowania w zakresie realizacji zadania I.1.1) Promowanie oddziaływań profilaktycznych, w tym rekomendowanych programów profilaktycznych.

Wydział Kultury i Sportu Promowanie w zakresie realizacji zadania I.2.1) pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w szczególności w zakresie określonym w art. 4¹ ust. 6 oraz art. 18 ust. 8 w.t.p.a.

3. Wydział Działalności Gospodarczej w zakresie wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zadań w zakresie podejmowania interwencji w związku z naruszeniem

przepisów określonych a art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu, w szczególności w zakresie realizacji zdania II.1.2).

6. Straż Miejska w Kędzierzynie-Koźlu.

7. Jednostki organizacyjne Gminy.

8. Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie-Koźlu.

9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu wraz ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

10. Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kędzierzynie-Koźlu,

11. Określone zadania mogą być realizowane we współpracy z podmiotami nie zaliczonymi do sektora finansów publicznych (stowarzyszenia i fundacje).

Rozdział III. Środki na realizację Gminnego Programu oraz zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Środki finansowe na realizację Gminnego Programu, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące tę sprzedaż podmioty gospodarcze, określać będą uchwały budżetowe na poszczególne lata.

2. Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

1) dla członków zespołu pracującego z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami w wysokości **300,00 zł.** za udział jednego członka w jednym posiedzeniu Komisji. Liczba płatnych posiedzeń Komisji w danym miesiącu wyniesie nie więcej niż trzy. Wynagrodzenie za dany miesiąc ustalone będzie na podstawie listy obecności członków na każdej Komisji i wypłacane będzie w następnym miesiącu. Dodatkowo członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zespołu pracującego z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami pełnić będą raz w tygodniu dyżur, podczas którego udzielać będą porad zainteresowanym mieszkańcom miasta. Dyżury te będą nieodpłatne;

2) dla członków zespołu ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych (każda kontrola prowadzona musi być przez dwie osoby) w wysokości:

a) **150,00zł.** dla jednego członka za przeprowadzenie 1 kompleksowej kontroli zgodnie z planem kontroli. Minimalna liczba kontroli kompleksowych w danym roku wynosi 10,

b) **25,00zł.** dla jednego członka za przeprowadzenie 1 częściowej kontroli zgodnie z planem kontroli. Minimalna liczba kontroli częściowych w danym roku wynosi 120,

c) **30,00zł.** dla jednego członka za przeprowadzenie 1 doraźnej kontroli (interwencja na zgłoszenie).

DIAGNOZA

do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

W celu dokonania diagnozy problematyki uzależnień i przemocy domowej na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle, zwrócono się o informacje do jednostek zajmujących się problematyką uzależnień na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle takich jak:

1. Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie-Koźlu.
2. Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu.
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.
4. Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu.
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kędzierzynie-Koźlu.
6. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu.
7. Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-MED” w Kędzierzynie-Koźlu.
8. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SENSIMED” w Kędzierzynie-Koźlu.
9. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „IS-MED” w Kędzierzynie-Koźlu.
10. Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych.
11. Samodzielny Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Branicach.
12. Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień Filia w Graczach.
13. Zakład Opieki Zdrowotnej „MONAR” Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny w Zbicku.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Komendę Powiatową Policji w Kędzierzynie-Koźlu.

1. Procedura „Niebieskie Karty”

Na podstawie art. 9 d ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określono rozporządzeniem procedury „Niebieskie Karty” oraz wzory formularzy „Niebieska Karta”.

W ramach procedury funkcjonariusz Policji:

- 1) Udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym także pierwszej pomocy;
- 2) Organizuje dostęp do pomocy medycznej;
- 3) Podejmuje inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;
- 4) Przeprowadza rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad

małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;

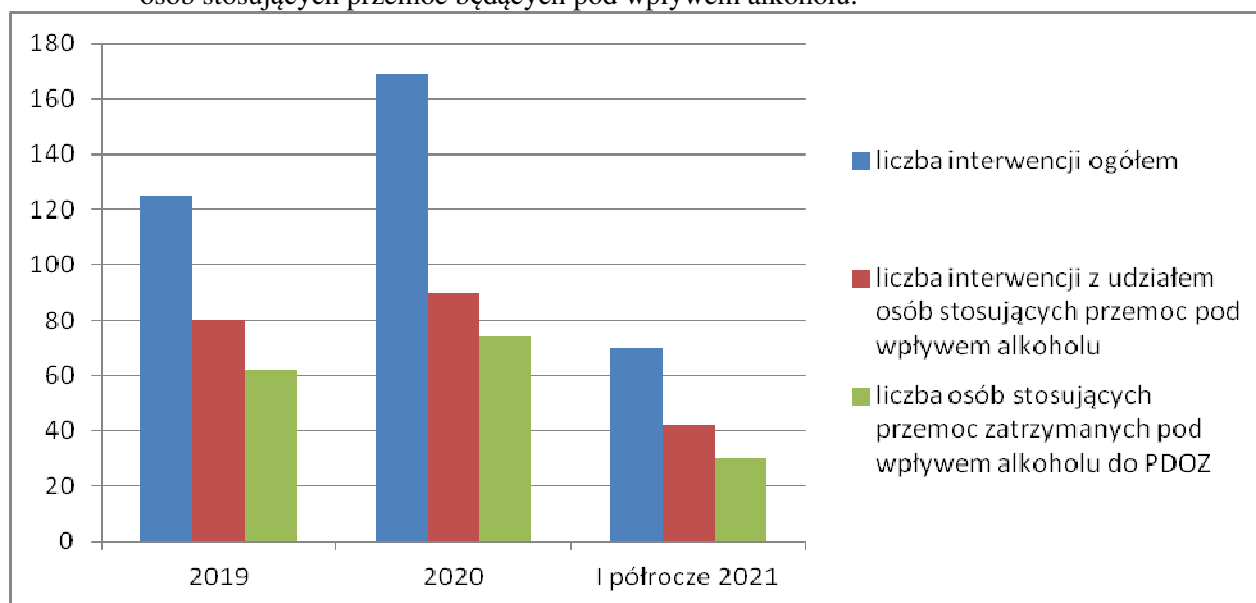
- 5) Przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- 6) Podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą.

Wzór formularza „Niebieska Karta-A” , „Niebieska Karta-B”, „Niebieska Karta-C”, „Niebieska Karta-D” szczegółowo został określony w załącznikach do przedmiotowego rozporządzenia. Wszystkie działania są dokumentowane, a następnie kierowane do właściwych instytucji. Tabela nr 1 przedstawia ilość interwencji prowadzonych według procedury „ Niebieskiej Karty”. Dane dotyczące ilości osób stosujących przemoc będących pod wpływem alkoholu zobrazowano na wykresie nr 1 poniżej tabeli 1.

Tabela 1. Interwencje według procedury „Niebieska Karta” na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle.

CHARAKTERYSTYKA	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021
	- 31.12.2019	- 31.12.2020	- 30.06.2021
Ilość przeprowadzonych interwencji domowych na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle	1285	719	867
Ilość interwencji domowych dotyczących procedury „Niebieskie Karty” na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle	53	87	68
Liczba osób stosujących przemoc domową	125	169	70
- liczba mężczyzn:	117	154	62
- liczba kobiet:	8	15	7
Liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu	80	90	42
- liczba mężczyzn:	77	84	38
- liczba kobiet:	3	6	4
Liczba osób stosujących przemoc domową zatrzymanych pod wpływem alkoholu w PDOZ	62	74	30
- liczba mężczyzn	60	69	28
-w tym liczba mężczyzn sprawujących opiekę nad nieletnim w momencie interwencji	0	0	0
- liczba kobiet:	2	5	2
- w tym liczba kobiet sprawujących opiekę nad nieletnim będącym pod wpływem alkoholu	0	0	0
Liczba interwencji domowych wobec osób nieletnich:	0	0	1
W tym:			
- liczba nieletnich będących pod wpływem alkoholu:	0	0	1
-liczba nieletnich stosujących przemoc	0	0	1

Wykres 1. Analiza porównawcza prowadzonych interwencji domowych z uwzględnieniem liczby osób stosujących przemoc będących pod wpływem alkoholu.

Źródło: opracowanie własne. Gmina Kędzierzyn-Koźle na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Kędzierzynie-Koźlu.

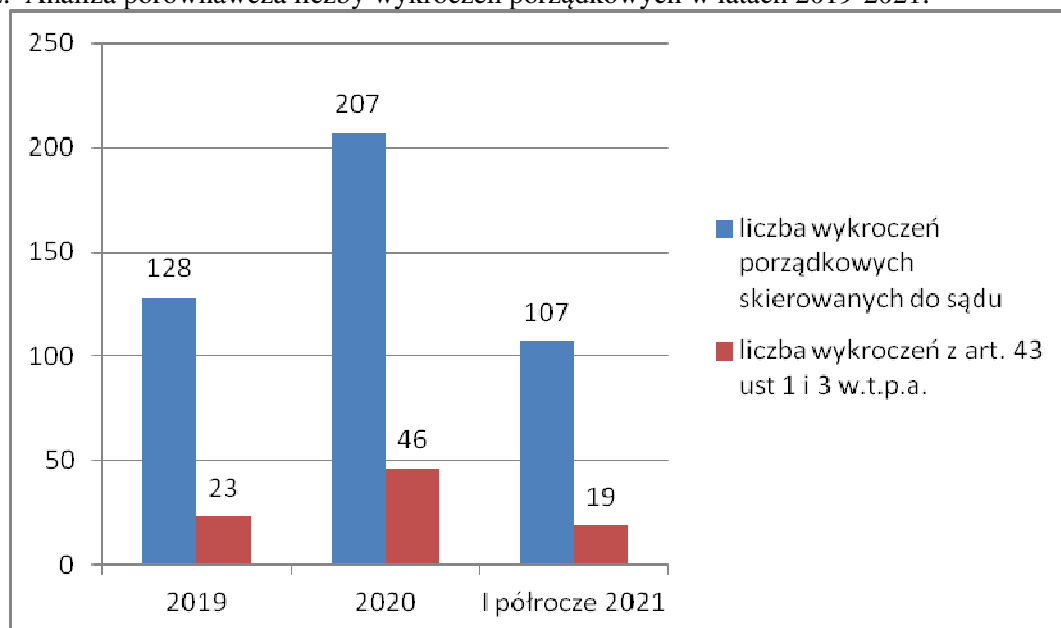
Analiza danych Komendy Powiatowej Policji wskazuje na wysoki poziom interwencji, w tym interwencji z udziałem osób stosujących przemoc będących pod wpływem alkoholu. W badanym okresie lat 2019, 2020 oraz I półrocza 2021 roku odbyło się 2871 interwencji, co średnio wskazuje około 96 interwencji miesięcznie. Jest to duża ilość zważywszy, że mediana ilości interwencji obliczając na każdy dzień wynosi 3-4 interwencje.

2. Wykroczenia porządkowe:

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości art. 43 zastrzega w ust. 1, że kto sprzedaje lub podaje napoje alkoholowe w wypadkach, kiedy jest to zabronione, albo bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom, podlega grzywnie. Ponadto tej samej karze (ust.2) podlega kierownik zakładu handlowego lub gastronomicznego, który nie dopełnia obowiązku nadzoru i przez to dopuszcza do popełnienia w tym zakładzie przestępstwa określonego w ust. 1.

W razie popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 albo 2 można orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy, można także orzec zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży lub podawaniu napojów alkoholowych.

Wykres 2. Analiza porównawcza liczby wykroczeń porządkowych w latach 2019-2021.

Źródło: opracowanie własne. Gmina Kędzierzyn-Koźle na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Kędzierzynie-Koźlu.

Wykres 2 pokazuje liczbę wykroczeń w roku 2020 na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego. Zdecydowanie niższą liczbę wykroczeń Komenda Powiatowa Policji odnotowała w 2019 roku, natomiast w I półroczu 2021 roku dane informują o 107 wykroczeniach.

3. Policyjny Telefon Zaufania 483-87-88:

Komenda Powiatowa Policji wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców Gminy Kędzierzyn-Koźle oraz działając na rzecz poprawy bezpieczeństwa i ograniczenia zagrożeń, obsługuje telefon infolinii, dzięki któremu można otrzymać pomoc merytoryczną w sytuacjach, kiedy nie możemy sobie poradzić w załatwieniu trudnych, wstydlivych spraw, gdy istnieje potrzeba poinformowania o przemoc w rodzinie, przestępstwach, wykroczeniach czy innych nieprawidłowościach. Mając jednak na uwadze anonimowość rozmowy nie są szczegółowo spisywane, nie można zatem pozyskać konkretnej informacji, co do ilości rozmów dotyczących osób stosujących przemoc w rodzinie. Według schematu udzielania pomocy rozmówcy w sytuacjach zagrażających życiu, sytuacjach skrajnie niebezpiecznych informowane są właściwe służby celem podjęcia stosownych interwencji.

Dane Powiatowej Komendy Policji zawierają informacje co do ilości i typu zgłoszeń odnotowanych przez Policyjny Telefon Zaufania. W latach 2019, 2020 i pierwszym półroczu 2021 roku ilość zgłoszeń oraz ilość udzielonych informacji przedstawia Tabela nr 2.

Tabela 2. Analiza ilościowa zgłoszeń zarejestrowanych przez Policyjny Telefon Zaufania.

	01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2020 - 30.06.2020	01.01.2021 - 30.06.2021
Liczba przyjętych zgłoszeń dotyczących interwencji na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle	4	1	0
Ilość udzielonych mieszkańcom Gminy Kędzierzyn-Koźle informacji mających na celu udzielenie merytorycznego wsparcia w zakresie prawnym, rodzinno-socjalnym, informacyjno-organizacyjnym	1	1	1
Ilość udzielonych mieszkańcom Gminy Kędzierzyn-Koźle informacji dot. przemocy domowej, w tym:	1	0	0
przemocy psychicznej	1	0	0
Przemocy fizycznej	0	0	0
Przemocy seksualnej	0	0	0
Przemocy ekonomicznej	0	0	0
Ilość udzielonych przez mieszkańców Gminy Kędzierzyn-Koźle informacji dot. naruszenia porządku prawnego	0	1	0
Ilość udzielonych przez mieszkańców Gminy Kędzierzyn-Koźle informacji dot. problemu nieletnich w zakresie: - stosowania przemocy, - bycia dotkniętym przemocą, - zażywania nowych substancji psychoaktywnych, - bycia pod wpływem alkoholu, - zakłócania porządku publicznego	1	1	1

Policyjny telefon zaufania obejmuje bardzo szeroki zakres pomocy. Jednak jak wskazują dane w tabeli 2 mała ilość zgłoszeń może świadczyć o niewiedzy mieszkańców, co do możliwości telefonowania lub niechęci, wstydzie, niepewności, co do efektywności działania telefonu.

4. Zakres postępowania będącego treścią ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - dane z Krajowego Systemu Informacji Policji.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii określa zasady i tryb postępowania z zakresie przeciwdziałania narkomanii. Analiza informacji zawarta została w tabeli 3.

Tabela 3. Informacje z zakresu postępowania będącego treścią ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Charakterystyka prowadzonych spraw	Liczba spraw w 2019 roku	Liczba spraw w 2020 roku	Liczba spraw w I półroczu 2021 roku
Art.53.1 - dotyczy wytwarzania, przetwarzania albo przerabiania środków odurzających lub substancji psychotropowych albo przetwarzania słomy makowej	1	0	1
Art. 55 - dotyczy przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowego nabycia, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub przewozu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub terytorium innego państwa środki odurzające, substancje psychotropowe lub słomę makową,	3	2	0
Art. 56 - dotyczy wprowadzania do obrotu środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej albo uczestniczy w takim obrocie	0	1	1
Art. 58 - dotyczy udzielania innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwiania albo umożliwiania ich użycie albo nakłaniania do użycia takiego środka lub substancji.	3	0	0
Art. 61 - dotyczy niedozwolonego wytworzenia środka odurzającego lub substancji psychotropowej, wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, dokonywania przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowego nabycia, wewnątrzwspólnotowej dostawy, przewozi przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub terytorium innego państwa, nabywa, posiada lub przechowuje prekursorzy.	0	0	1
Art.62 § 1	64	56	22
Art.62 § 2	11	7	3
Art.62 § 3 - dotyczy posiadania środków odurzających lub substancji psychotropowych.	3	0	0
Art.63 § 1	14	6	2
Art.63 § 3 - dotyczy uprawy mogącej dostarczyć znacznej ilości słomy makowej, liści koki, żywicy lub ziela konopi innych niż włókniste, sprawca	11	0	0

Analizując dane Tabeli 3 największą ilość odnotowanych przestępstw dotyczących ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii odnosi się do art. 62 ust 1. W 2019 roku prowadzono 64 sprawy, w 2020 roku 56 spraw natomiast w I półroczu 2021 już 22 sprawy. Zebrane dane informują również, że nie odnotowano przestępstw odnoszących się do art. 52a, art.53.2, art.54, art. 55 § 3, art. 60, art.64, art. 65, art. 68 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

5. Kwalifikacje funkcjonariuszy Policji w Kędzierzynie-Koźlu

Zadania i obowiązki wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomani oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wymagają dużej wiedzy, przedmiotowych umiejętności a przede wszystkim stałego doskonalenia zawodowego. Tabela 4 zawiera informację dotyczącą odbytych przez pracowników Komendy Powiatowej Policji szkoleń w przedmiocie problemu uzależnienia od alkoholu, problemu uzależnienia od narkotyków oraz problemu przemocy.

Tabela 4. Informacja dotycząca odbytych przez pracowników Komendy Powiatowej Policji szkoleń w przedmiocie problemu uzależnienia od alkoholu, uzależnienia od narkotyków oraz problemu przemocy.

	Liczba pracowników Komendy Powiatowej Policji przeszkolonych w zakresie:		Rodzaj, nazwa szkolenia
01.01.2019 - 31.12.2019	- problemu uzależniania od alkoholu	20	ALKOHOL A ŚRODOWISKO PRACY I SŁUŻBY. XI Konferencja Profilaktyczna organizowana przez Urząd Miasta Kędzierzyn-Koźle.
	- problemu uzależniania od narkotyków	0	<i>Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.</i>
	-problemu przemocy	3	„Kooperacja 3D” PPWR Katowice
01.01.2020 - 31.12.2020	-problemu uzależniania od alkoholu	20 4	ALKOHOL A ŚRODOWISKO PRACY I SŁUŻBY. Szkolenie on-line.
	- problemu uzależniania od narkotyków	0	<i>Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.</i>
	- problemu przemocy	72	„Procedura Niebieskiej Karty – wydawanie nakazu i zakazu opuszczania wspólnie zajmowanego mieszkania i jego otoczenia – nowe narzędzia). Szkolenie on-line.
01.01.2021 - 30.06.2021	- problemu uzależniania od alkoholu	38	ALKOHOL A ŚRODOWISKO PRACY I SŁUŻBY. Szkolenie on-line.
	- problemu uzależniania od narkotyków	0	<i>Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.</i>
	- problemu przemocy	25	Wideokonferencja – dokumentowanie wydanego nakazu i zakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego otoczenia wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Prezesa Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźle

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania uprawnień i obowiązków kuratorów sądowych, kurator rodzinny, któremu powierzono sprawowanie nadzoru, oprócz dokumentacji organizuje m.in.: oddziaływania profilaktyczno-resocjalizacyjne, opiekuńczo-wychowawcze, współpracę z rodziną podopiecznego, wsparcie w rozwiązywaniu trudności życiowych. Kuratela jest instytucją bardzo zróżnicowaną. Oznacza to, że zarówno zakres obowiązków kuratora, jak i samo ustanowienie kurateli zależy od okoliczności oraz przepisów. Wszystkie sytuacje będące patologią społeczną, w tym sytuacje świadczące o problemie nadużywania alkoholu, narkotyków i sytuacje, gdzie problem dotyczy przemocy domowej, stanowią przesłankę do podjęcia czynności zmierzających do przyznania kurateli sądowej.

Diagnoza grupy społecznej będącej pod nadzorem kuratora rodzinnego miała na celu przedstawienie problemu z uwzględnieniem liczby rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocy. Dane Sądu Rejonowego nie zawierają tych informacji, natomiast została podana liczba nieletnich skierowanych do ośrodka kuratorskiego. Pracę ośrodków kuratorskich określa Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 października 2001 r. w sprawie ośrodków kuratorskich. Ośrodki tworzy się przy sądach rejonowych w ilości zależnej od potrzeb lokalnych, uwzględniając w szczególności liczbę spraw nieletnich oraz stopień ich demoralizacji. Ośrodek prowadzi działalność profilaktyczną, opiekuńczo-wychowawczą i resocjalizacyjno-terapeutyczną, zmierzając do zmiany postaw uczestników w kierunku społecznie pożądanym, zapewniającym prawidłowy rozwój ich osobowości. W ośrodku kuratorskim znajdującym się na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle na podstawie orzeczenia sądu opieką objęto 22 osoby. Dane zawarte zostały także w tabeli nr 5.

Tabela nr 5. Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora rodzinnego. Charakterystyka nadzoru.

	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021
	-	-	-
	31.12.2019	31.12.2020	30.06.2021
Liczba rodzin z terenu Gminy Kędzierzyn-Koźle objętych nadzorem kuratora rodzinnego	209 rodzin	210 rodzin	240 rodzin
w tym:			
- liczba dzieci:	451 dzieci	462 dzieci	524 dzieci
- liczba nieletnich skierowanych do ośrodka kuratorskiego	22	22	21

W zakresie szczegółowej charakterystyki dotyczącej liczby rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocy oraz liczbę nieletnich dotkniętych problemem alkoholowym, narkotykowym oraz nieletnich stosujących przemoc Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-

Koźlu nie udostępnił informacji. Nie udzielono również informacji w zakresie liczby mężczyzn i kobiet wobec, których zostały ograniczone prawa rodzicielskie na skutek nadużywania alkoholu, uzależnienia od narkotyków, stosowania przemocy.

Kwalifikacje i wymagania zawodowe wobec kuratorów sądowych ściśle określa ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych. Należy zaznaczyć, że mimo określonych kwalifikacji, specyfika zawodu wymaga stałego doskonalenia się, uczestnictwa w różnych szkoleniach o szerokim zakresie tematycznym. Bardzo dużo nadzorowanych spraw wiąże się z problemem przemocy oraz problemem uzależnień. Jest to obszar bardzo trudny, w związku z tym, każdy kurator jest zobowiązany uczestniczyć w wielu szkoleniach. Poniżej Tabela nr 6 przedstawia informacje dotychczas odbytych szkoleń.

Tabela nr 6. Informacja dotycząca odbytych przez kuratorów rodzinnych szkoleń w przedmiocie problemu uzależnienia od alkoholu, uzależnienia od narkotyków oraz problemu przemocy.

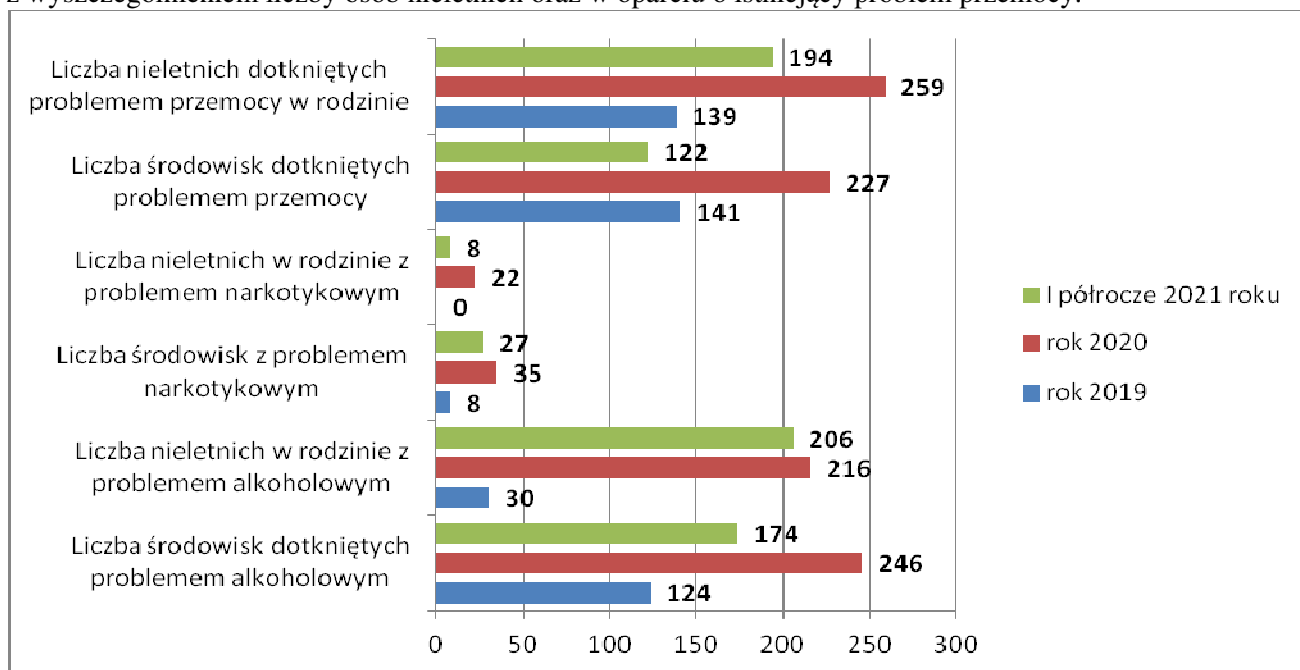
		Liczba kuratorów rodzinnych przeszkolonych w zakresie:	Rodzaj, nazwa szkolenia
01.01.2019 - 31.12.2019	- problemu uzależniania od alkoholu	1	„Superwizja program wczesnej interwencji FreD Goes Net” 12-13.12.2019r. Bydgoszcz
	- problemu uzależniania od narkotyków	1	„Superwizja program wczesnej interwencji FreD Goes Net” 12-13.12.2019r. Bydgoszcz
		1	Szkolenie „Narkotyki i inne substancje psychoaktywne, zjawisko, zagrożenie, profilaktyka” Opole 16.10.2019r.
	2	„Szkolenie zwiększające wiedzę w zakresie narkotyków i substancji psychoaktywnych” Ośrodek Promocji, Edukacji i Terapii Rodzin Kędzierzyn-Koźle 2.12.2019r.	
-problemu przemocy	1	Szkolenie „Krzywdzenie dziecka w rodzinie z problemem alkoholowym” ROPS Opole VI 2019r.	
	1	Warsztaty „Dziecko w rodzinie z problemem przemocy- ofiara i świadek” 18-19.11.2019r. Kędzierzyn-Koźle	
01.01.2020 - 31.12.2020	-problemu uzależniania od alkoholu	-	-
	- problemu uzależniania od narkotyków	-	-

	- problemu przemocy	3	Warsztaty „Dziecko w rodzinie z problemem przemocy- ofiara i świadek” 4-5.02.2020r. Kędzierzyn-Koźle
01.01.2021 - 30.06.2021	- problemu uzależniania od alkoholu	-	-
	- problemu uzależniania od narkotyków	-	-
	- problemu przemocy	4	Szkolenie online z Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie 10.02.2021r. KSSi P

Zgodnie z informacją przekazaną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźle

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźle zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, udziela wsparcia między innymi osobom i rodzinom z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz dotkniętych problemem przemocy. Z danych Ośrodka wynika, że liczba osób i rodzin objętych szerokim zakresem pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich lat, jest zmienna. Szczegółowe dane przedstawia Wykres nr 3. Liczba środowisk podana w informacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej to rodziny formalne i nieformalne, pełne i niepełne. Charakterystyka ich jest różna, jednak nie wpływa to na liczebną analizę. Na uwagę zasługuje liczba nieletnich dzieci żyjąca w danym środowisku.

Wykres 3. Analiza środowisk dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu i narkotyków z wyszczególnieniem liczby osób nieletnich oraz w oparciu o istniejący problem przemocy.

Źródło: opracowanie własne. Gmina Kędzierzyn-Koźle na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

Wszystkie rodziny objęte są pomocą, a osoby z problemem uzależnienia są motywowane do podjęcia leczenia przez pracowników prowadzących sprawę. Osoby te motywowane są również do uczestnictwa w grupach psychoedukacyjnych, udzielane jest też poradnictwo prawne i socjalne. Poniżej tabela nr 7 przedstawia informacje w zakresie prowadzonych działań.

Tabela 7 . Informacje dotyczące działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej skierowane do mieszkańców Kędzierzyna-Koźła w celu przeciwdziałania problemom uzależnień.

Charakterystyka działań	01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 30.06.2021
	Liczba osób objętych pomocą		
- kierowanie <u>osób uzależnionych od alkoholu</u> na leczenie w ramach otwartych i zamkniętych form leczenia odwykowego	mężczyzn: 120 kobiet: 16	mężczyzn: 197 kobiet: 16	mężczyzn: 74 kobiet: 17
- kierowanie <u>osób uzależnionych od narkotyków</u> nowych substancji psychoaktywnych na leczenie w ramach otwartych i zamkniętych form leczenia odwykowego	mężczyzn: 30 kobiet: 2	mężczyzn: 23 kobiet: 2	mężczyzn: 9 kobiet: 2
- kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	101	111	23
- prowadzenie grupy psychoedukacyjnej w ramach działalności Klubu Integracji Społecznej	0	0	0
- dożywanie dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego	0	0	0
- pomoc osobom uzależnionym lub zagrożonym i podejrzanym o problem uzależnienia, w tym:			
1) poradnictwo prawne	-	-	-
2) konsultacje	14	18	17
3) udział w spotkaniach profilaktyczno- edukacyjnych	-	-	-
Liczba założonych przez pracowników MOPS procedur „Niebieskie Karty”:	17	8	5

Działając w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek działać na korzyść i bezpieczeństwo osób dotkniętych problemem przemocy. Problem przemocy dotyka wszystkie grupy społeczne bez względu na wiek, płeć, status społeczny czy wykształcenie. Zatem mając na uwadze to zjawisko, jako jedno z najbardziej destrukcyjnych w społeczeństwie, zadaniem służb jest organizacja pomocy w przedmiotowym zakresie. Poniżej Tabela nr 8 przedstawia działania wynikające z procedur postępowania w sytuacji zagrożenia przemocą.

Tabela nr 8. Informacje dotyczące działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Kędzierzyna-Koźła w celu przeciwdziałania problemowi przemocy.

Charakterystyka działań	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021
	- 31.12.2019	- 31.12.2020	- 30.06.2021
Liczba osób wobec których podjęto określone działania			
Wnioski skierowane do Komendy Powiatowej Policji i Prokuratury Rejonowej wobec osób stosujących przemoc.	mężczyzn: 55 kobiet: 6 nieletnich: 1	mężczyzn: 59 kobiet: 10 nieletnich: 0	mężczyzn: 28 kobiet: 2 nieletnich: 0
Pisma do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację dzieci znajdujących się w rodzinie z problemem przemocy	mężczyzn: 67 kobiet: 0 nieletnich: 0	mężczyzn: 0 kobiet: 0 nieletnich: 68	mężczyzn: 0 kobiet: 0 nieletnich: 34
Konsultacje.	mężczyzn: 417 kobiet: 602 nieletnich: 110	mężczyzn: 141 kobiet: 171 nieletnich: 0	mężczyzn: 133 kobiet: 198 nieletnich: 0
Poradnictwo.	mężczyzn: 349 kobiet: 753 nieletnich: 76	mężczyzn: 123 kobiet: 196 nieletnich: 0	mężczyzn: 90 kobiet: 126 nieletnich: 0
Wizyty w środowisku.	457	176	49

Duże możliwości wynikające ze świadczenia pomocy z zakresu poradnictwa oraz organizacja konsultacji jest bezpośrednim i często pierwszym sposobem pomocy skierowanej do osób doświadczających przemocy. W ten sposób pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej mogą podejmować kolejne działania, są to często wizyty w środowisku lokalnym, ich ilość zależy od specyfiki sytuacji. Następnie według określonych zasad i decyzji kierowane są wnioski do Komendy Powiatowej Policji i Prokuratury.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu jest jednostką pomocy społecznej działającą na terenie gminy Kędzierzyn-Koźle. Pracownicy wykonują zadania własne **gminy** oraz zadania wynikające z następujących ustaw:

- 1) ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych;
- 2) ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 3) ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 4) ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 5) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 6) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 7) ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym;
- 8) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 9) ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.

Mnogość i złożoność zadań oraz misja, która skupia się na pomocy mieszkańcom wymaga stałego podnoszenia kwalifikacji i umiejętności. Tabela nr 11 przedstawia dotychczas odbyte

szkolenia przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2019, 2020 i I półroczu 2021 w przedmiocie uzależnienia oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Tabela 9. Informacja dotycząca odbytych przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej szkoleń w przedmiocie problemu uzależnienia od alkoholu, uzależnienia od narkotyków oraz problemu przemocy.

		Liczba pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przeszkolonych w zakresie:	Rodzaj, nazwa szkolenia
		liczba osób	
01.01.2019 - 31.12.2019	- problemu uzależnienia od alkoholu	1	XI Konferencja Profilaktyczna organizowana przez Urząd Miasta Kędzierzyn-Koźle
	- problemu uzależnienia od narkotyków	0	<i>Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.</i>
	-problemu przemocy	2	– Szkolenie – Analiza i praktyczne zajęcia z zastosowania ustawy kodeks karny, kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.
		4	– Szkolenie - Sytuacja osób pokrzywdzonych przestępstwem w otoczeniu prawnym i instytucjonalnym.
		2	– Szkolenie – Przeciwdziałanie przemocy wobec dziecka w rodzinie – pomoc psychologiczna dla dziecka i jego rodziców.
		2	– Szkolenie – Przeciwdziałanie przemocy seksualnej wobec dziecka – rozpoznawanie i udzielania dziecku pomocy psychologicznej.
		4	– Konferencja – Zapobieganie przestępczości – województwo opolskie.
2	– Konferencja – Przemoc domowa, perspektywa psychologiczna, społeczna, prawna.		
01.01.2020 - 31.12.2020	- problemu uzależnienia od alkoholu	7	Uzależnienia behawioralne wyzwaniem w pracy z dziećmi i młodzieżą.
	- problemu uzależnienia od narkotyków		

	- problemu przemocy	1	- Psychologiczne aspekty kontaktu z ofiarą i sprawcą przemocy w rodzinie.
		1	- Działania profilaktyki zintegrowanej przeciw przemocy w ramach ZI dla członków ZI i grup roboczych.
	- problemu uzależniania od alkoholu	0	-
	- problemu uzależniania od narkotyków	0	-
01.01.2021 - 30.06.2021	- problemu przemocy	1	- Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy.
		1	- Studium przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
		1	- Uzależnienia wśród młodzieży i profilaktyka uzależnień.
		1	- Tworzenie planu pomocy dziecku jako skuteczne narzędzie pracy.
		2	- Jak skutecznie wspierać osobę doznającą przemocy w rodzinie.

Analizując powyższe, zapewnienie szkoleń jest konieczne do prawidłowego realizowania zadań. Zadania wymagają złożonych umiejętności i ogromnej wiedzy. Realizacja szkoleń uwzględniających tą grupę zawodową prowadzi do uniknięcia problemu wypalenia zawodowego. Na uwagę zasługuje nisza szkoleniowa w zakresie uzależnień behawioralnych i ogromna potrzeba działania w tej sferze.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu

Na podstawie art. 9 a ust. 1, 2 i 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego. Skład Zespołu został powołany Zarządzeniem Nr 408/PMS/2019 Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle dnia 15 października 2019 roku. Zespół liczy 17 członków są to przedstawiciele instytucji określonych w art. 9 a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi, przedstawiciele instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych. Podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Analizę zjawiska przemocy na terenie Gminy w aspekcie prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty” przedstawia Tabela 10.

Tabela 10. Analiza zjawiska przemocy w aspekcie procedury „Niebieskiej Karty”

Opis	2019 rok	2020 rok	I półrocze 2021
Założenie procedury „Niebieskiej Karty” -ilość prowadzonych spraw	137	157	121
liczba kobiet w stosunku do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	6	7	4
liczba mężczyzn w stosunku do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	89	93	56
liczba nieletnich w stosunku do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	1	2	0
liczba kobiet doświadczających przemocy w rodzinie	75	80	51
liczba mężczyzn doświadczających przemocy w rodzinie	14	13	5
liczba nieletnich doświadczających przemocy w rodzinie <i>* w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji nieletnim jest osoba do 18 roku życia, przy czym dolna granica wieku nie jest określona,</i> <i>* w sprawach o popełnienie czynu karalnego nieletnim jest osoba między 13. a 17. rokiem życia (osoba, która popełnia czyn zabroniony po ukończeniu 17 roku życia odpowiada jak dorosły),</i> <i>* w zakresie wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych (orzeczonych wcześniej w stosunku do osób opisanych w pkt a i b) - do ukończenia 21 roku życia.</i>	2	6	10
liczba dzieci doświadczających przemocy w rodzinie	6	1	2
liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że nadużywają alkoholu, w tym:	108	100	55
liczba kobiet	36	8	6
liczba mężczyzn	72	92	49
liczba nieletnich	0	0	0

Analizując dane zawarte w Tabeli nr 10 na uwagę zasługuje liczba kobiet podejrzanych o stosowanie przemocy oraz liczba mężczyzn doświadczających przemocy w rodzinie. Wdrażanie odpowiednich programów adresowanych do kobiet jest właściwym działaniem.

Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie koordynuje i inicjuje działania podmiotów, o których mowa w art. 9 a ust. 3 i 5 oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

1. Diagnozę problemu przemocy w rodzinie wraz z opracowaniem indywidualnego planu pomocy dla każdej osoby.
2. Działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.
3. Interwencje w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach udzielających pomocy i możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym.
5. Działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
6. Współpraca z pedagogiem szkolnym i psychologiem dla małoletnich.
7. Tworzenie w ramach ośrodka grup wsparcia.

Szczegółowe dane dotyczące form udzielania pomocy przez Zespół Interdyscyplinarny znajdują się w Tabeli 11.

Tabela 11. Informacje dotyczące działań prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Opis działań	2019	2020	I półrocze 2021
	Ilość		
pisemne zgłoszenia do Komendy Powiatowej Policji i Prokuratury Rejonowej w Kędzierzynie-Koźlu dotyczące problemu przemocy, w tym zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 Kodeksu Karnego oraz z art. 12 Ustawy z dnia 29 lipca 2015r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	62	69	29
konsultacje	183	319	331
porady dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	172	312	216
wizyty w środowiskach dotkniętych przemocą domową	169	176	49
umieszczenie rodzin z Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	liczba rodzin:3 w tym liczba dzieci:5	liczba rodzin:4 w tym liczba dzieci:7	liczba rodzin:4 w tym liczba dzieci:6

Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołuje grupy robocze do pracy z osobą stosującą przemoc oraz z osobami doświadczającymi przemocy. Zespół

Interdyscyplinarny działający na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle w każdej sytuacji, gdy rozpoczyna procedurę Niebieskiej Karty podejmuje pracę z rodziną. Grupę roboczą prowadzą pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, kuratorzy, przedstawiciele ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, czyli tych instytucji i organizacji, które mogą pomóc członkom rodziny w zatrzymaniu przemocy oraz udzieleniu właściwej pomocy.

Grupy robocze działają w szczegółowym zakresie dotyczącym:

1. Opracowanie indywidualnego planu pracy oraz skierowanie osoby stosującej przemoc do programu korekcyjno-edukacyjnego.
2. Motywacja osób stosujących przemoc do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym.
3. Kierowanie wniosku o zobowiązanie podjęcia leczenia odwykowego do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Powiadomienia dotyczące sytuacji karnych kierowane do Sądu Rodzinnego.
5. Kierowanie sprawy pod kuratelę kuratora rodzinnego i kuratora dla dorosłych.
6. Skierowanie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
7. Wnioskowanie o wgląd do sytuacji małoletnich.
8. Działania polegające na monitoringu sytuacji rodzinnej w miejscu zamieszkania.
9. Stały kontakt z dzielnicowym i polecenie kierowania wizyty dzielnicowego raz miesiącu.
10. Wypełnianie w ramach podjętych czynności formularza D Niebieskiej Karty.
14. Prowadzenie rozmowy na temat aktualnej sytuacji rodzinnej, socjalno-bytowej i zdrowotnej.
15. Udzielenie wsparcia finansowego.
16. Pomoc w postaci konsultacji prawnych, konsultacji psychologicznych, konsultacji pedagogicznych.
17. Pomoc terapeutyczna, socjalna i prawna.
18. Skierowanie do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.
19. Kierowanie do Punktu Konsultacyjnego.
20. Polecenie uczestnictwa w Szkole dla Rodziców.
21. Kierowanie na terapię rodzinną, mediację.
22. Przydzielenie wsparcia asystenta rodziny.
23. Kierowanie dzieci do świetlicy socjoterapeutycznej.
24. Działania polegające na monitoringu sytuacji rodzinnej w miejscu zamieszkania.
25. Skierowanie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
26. Stały kontakt z dzielnicowym i polecenie kierowania wizyty dzielnicowego raz miesiącu.

Liczbowa statystykę dotyczącą prowadzenia grup roboczych przedstawia Tabela nr 12.

Tabela 12. Informacje dotyczące liczby spotkań grup roboczych.

Charakterystyka	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021
	- 31.12.2019	- 31.12.2020	- 30.06.2021
Liczba spotkań grup roboczych z osobą stosującą przemoc	530	519	brak danych
Liczba spotkań grup roboczych z osobą doznającą przemocy	531	519	brak danych

Zgodnie z art. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych. Kandydaturę członkostwa zgłaszana jest przez jednostki gminne. Tak powołany Zespół mając na uwadze specyfikę problemu i zakres działań stale wymaga uzupełnienia swojego doświadczenia i wiedzy poprzez udział w konferencjach oraz szkoleniach. Szczegółowy zapis odbytych szkoleń ukazuje Tabela 13.

Tabela 13. Informacja dotycząca odbytych szkoleń przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie szkoleń w przedmiocie problemu uzależnienia od alkoholu, uzależnienia od narkotyków oraz problemu przemocy.

	Liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przeszkolonych w zakresie:	liczba osób	Rodzaj, nazwa szkolenia
01.01.2019 - 31.12.2019	-problemu uzależnienia od alkoholu	0	<i>Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkolenia w przedmiotowym zakresie.</i>
	- problemu uzależnienia od narkotyków	0	
	- problemu przemocy	52	
01.01.2020 - 31.12.2020	- problemu uzależnienia od alkoholu	6	<i>Konferencja profilaktyczna Urzędu Miasta Superwizja „Kooporacja 3D”</i>
	- problemu uzależnienia od narkotyków	1	Szkolenie „Jak pracować z uzależnionym sprawcą przemocy”
	- problemu przemocy	60	Szkolenie „Dziecko w rodzinie w problemem przemocy” „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w

	Liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przeszkolonych w zakresie:	liczba osób	Rodzaj, nazwa szkolenia
			praktyce – najnowsze przepisy, orzecznictwo, wytyczne NIK”
01.01.2021	- problemu uzależnienia od alkoholu	2	„Uzależnienia wśród młodzieży i profilaktyka uzależnień”
30.06.2021	-problemu uzależnienia od narkotyków	2	„Uzależnienia wśród młodzieży i profilaktyka uzależnień”
	- problemu przemocy	16	„Tworzenie planu pracy”

Zgodnie z informacją przekazaną przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kędzierzynie-Koźlu

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kędzierzynie-Koźlu została powołana Zarządzeniem Nr 1367/PMS/2013 Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 11.04.2015 r. natomiast jej obecny skład został powołany Zarządzeniem Nr 2027/PMS/2018 Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 26.03.2018 r.

Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych tworzą dwa zespoły. Zespół pracujący z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami w skład, którego wchodzi: przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Kędzierzynie-Koźlu (Przewodniczący GKRPA), przedstawiciel Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu (kurator sądowy, Zastępca Przewodniczącego GKRPA), przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu (pracownik socjalny, jednocześnie certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, osoba zajmująca się procedurą „Niebieskiej Karty”, członek GKRPA), certyfikowany specjalista terapii uzależnień (osoba wybrana w wyniku przeprowadzonego konkursu, członek GKRPA) pracownik Urzędu Miasta - Sekretarz GKRPA. Wszyscy członkowie GKRPA posiadają przeszkolenie z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zgodne z wymaganiami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizacja ustawowych zadań przez Gminną Komisję jest realizowana również przez prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Zarządzeniem Nr 785/PMS/2016 z dnia 24 marca 2016 r. powołany został Zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Od 2018 roku skład Zespołu Zarządzeniem Nr 2027/PMS/2018 Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 26.03.2018 r. został zwiększony o dwie osoby. Zespół do spraw kontroli dokonuje kontroli w oparciu o art. 18 ust. 8 i art. 18 ustawy t. p. a. w związku z art. 49 ust. 1 i 7 oraz

art. 40 ust. 1,2 i 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2020 r. poz. 162, z późn. zm).

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje zadania określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zadania Narodowego Programu Zdrowia. Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny mają szansę na podjęcie leczenia odwykowego, a do realizacji tego działania na rzecz poprawy zdrowia uprawniona, zgodnie z ustawą oprócz prokuratury, jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dzięki temu osoby kierowane są na badanie prowadzone przez biegłych sądowych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, a następnie Gminna Komisja składa wnioski do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do leczenia odwykowego (reguluje to art. 25 w.t.p.a) Zanim jednak osoba zostaje skierowana na badanie biegłych Gminna Komisja podejmuje szereg czynności zmierzających do podjęcia stosownego postanowienia. Należą do nich:

1. Motywowanie osób do podjęcia leczenia (pierwszorazowo członkowie Gminnej Komisji motywują do podjęcia leczenia w poradni stacjonarnej w trybie oddziału dziennego, podają adresy placówek oraz objaśniają tryb i zasady pomocy terapeutycznej).
2. Udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
3. Wsparcie rodzin osób uzależnionych od alkoholu.
4. Monitoring problemu poprzez wzywianie na posiedzenia Gminnej Komisji osoby mającej problem z uzależnieniem od alkoholu oraz jej rodziny.

Wobec przebiegu tych działań Gminna Komisja z mocy ustawy po uzyskaniu opinii biegłych kieruje do sądu wnioski w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Szczegółowy opis działań wraz z charakterystyką spraw prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawia Tabela 14.

Tabela 14. Analiza zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ujęciu prowadzonych spraw.

Charakterystyka		2019 rok	2020 rok	I półrocze 2021
Liczba posiedzeń		36	36	13
Wyszczególnienie	ilość rozpatrywanych spraw	124	114	96

Charakterystyka		2019 rok	2020 rok	I półrocze 2021
	ilość złożonych Niebieskich Kart	0	0	0
Przekazanie akt do sądu		7	4	0
Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	pozytywnie	29	29	25
	negatywnie	0	0	0
	jednorazowo	0	0	0
Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	pozytywnie	126	0	0
	negatywnie	0	0	0

Zgodnie z informacją przekazaną przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie zakres zadań obejmuje:

1. Działania interwencyjne:

- 1) Zapewnienie schronienia ofierze przemocy w rodzinie oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką, bez skierowania i bez względu na dochód, przez okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w przypadkach uzasadnionych sytuacją ofiary przemocy w rodzinie;
- 2) Ochronę ofiary przemocy w rodzinie przed osobą stosującą przemoc w rodzinie;
- 3) Udzielanie natychmiastowej pomocy psychologicznej i prawnej oraz zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia ofiary przemocy w rodzinie;
- 4) Rozpoznanie sytuacji ofiary przemocy w rodzinie i ocena ryzyka w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa ofiary lub jej dzieci pozostających pod jej opieką, a także udzielenie pomocy wynikającej z sytuacji problemowej w jakiej znalazł się podopieczny Ośrodka.

2. Działania terapeutyczno- wspomagające:

- 1) Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 2) Opracowanie indywidualnego planu pomocy ofierze przemocy w rodzinie uwzględniającego: potrzeby, cele, metody i czas pomocy;
- 3) udzielanie poradnictwa: medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego;
- 4) Prowadzenie grup wsparcia lub grup terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie;

- 5) Prowadzenie terapii indywidualnej ukierunkowanej na wsparcie ofiary przemocy w rodzinie oraz nabycie umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc w rodzinie,
- 6) Zapewnienie dostępu do pomocy medycznej,
- 7) Ocenę sytuacji dzieci na podstawie przeprowadzonego w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w art. 107 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i udzielanie im wsparcia lub pomocy psychologicznej oraz specjalistycznej pomocy socjoterapeutycznej i terapeutycznej,
- 8) Udzielanie konsultacji wychowawczych.

3. Działania w zakresie zapewnienia potrzeb bytowania:

- 1) Całodobowego okresowego pobytu dla nie więcej niż trzydziestu osób, z zastrzeżeniem, że liczba ta może ulec zwiększeniu, zależnie od możliwości lokalowych specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz po uzyskaniu zgody organu prowadzącego;
- 2) Pomieszczeń do spania przeznaczonych maksymalnie dla pięciu osób, z uwzględnieniem sytuacji rodzinnej osoby doświadczającej przemocy w rodzinie;
- 3) Wspólnego pomieszczenia do pobytu dziennego z miejscem zabaw dla dzieci i miejsca do nauki,
- 4) Ogólnodostępnych łazienek, wyposażonych w sposób umożliwiający korzystanie zarówno przez osoby dorosłe, jak i dzieci, odpowiednio jedna łazienka na pięć osób, miejsca do prania i suszenia;
- 5) Ogólnodostępnej kuchni;
- 6) Wyżywienia, odzieży i obuwia;
- 7) Środków higieny osobistej i środków czystości.

4. Działania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie:

- 1) Powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy;
- 2) Rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;
- 3) Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie;
- 4) Uznania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
- 5) Zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie;
- 6) Zdobycia umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;
- 7) Uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Tabela 15. Liczbowa analiza form pomocy udzielonych przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu.

Formy pomocy udzielane mieszkańcom Gminy Kędzierzyn-Koźle	2019 rok			2020 rok			I półrocze 2021 rok		
	<i>dzieci</i>	<i>kobiety</i>	<i>mężczyźni</i>	<i>dzieci</i>	<i>kobiety</i>	<i>mężczyźni</i>	<i>dzieci</i>	<i>kobiety</i>	<i>mężczyźni</i>
porady prawne	-	42	11	-	29	1	-	12	-
porady psychologiczne	9	34	4	6	51	4	-	16	-
porady pedagogiczne	3	5	-	7	4	-	3	1	-
grupa wsparcia dla kobiet	-	5	-	-	3	-	-	-	-
grupa socjoterapeutyczna	6	-	-	5	-	-	-	-	-
hostel	3	5	-	7	4	-	3	1	-

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej ponadto określa kwalifikacje osób zatrudnionych w ośrodku oraz kwalifikacje osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne. Tabela poniżej przedstawia liczbę osób zatrudnionych w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Zakres zadań oraz kwalifikacje są zgodne z wytycznymi.

Tabela 16. Liczba osób zatrudnionych w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Kadra Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	Liczba zatrudnionych osób dane za okres		
	<i>od 01.01.2019 do 31.12.2019</i>	<i>od 01.01.2020 do 31.12.2020</i>	<i>od 01.01.2021 do 30.06.2021</i>
Kierownik Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	1	0	0
Pracownik socjalny	1 (umowa zlecenia)	1	1
Psycholog	1	1	1
Pedagog	1 (Specjalista pomocy ofiarom przemocy w rodzinie)	1	1
Terapeuta	2 (umowy zlecenia)	2 (umowy zlecenia)	0
Prawnik	1 (umowa zlecenia)	1 (umowa zlecenia)	1 (umowa zlecenia)

Działania Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie są organizowane w taki sposób, aby dostosować zakres pomocy do sytuacji oraz potrzeb osoby doświadczającej przemocy w rodzinie. W tym celu podejmuje się współpracę z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Realizacja zadań poddana jest ewaluacji efektów danej działalności. Przede wszystkim prowadzony jest monitoring sytuacji osób przebywających w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie przez pół roku po jego opuszczeniu, z tym że okres ten może zostać przedłużony w zależności od sytuacji osoby doświadczającej przemocy w rodzinie. Równorzędnie zapewnia się poradnictwo w formie superwizji dla psychologów, pedagogów, pracowników socjalnych oraz terapeutów. Mając na uwadze trudności zawodowe superwizja wzmacnia kompetencje, analizuje zachowania celem utrzymania wysokiego poziomu świadczonych usług, a także przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.

Tabela 17. Informacja dotycząca odbytych przez pracowników specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie szkoleń w przedmiocie problemu uzależnienia od alkoholu, uzależnienia od narkotyków oraz problemu przemocy.

	Liczba pracowników Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przeszkolonych w zakresie:		Rodzaj, nazwa szkolenia
		liczba osób	
01.01.2019 - 31.12.2019	-problemu uzależnienia od alkoholu	0	<i>Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkoleń w przedmiotowym zakresie</i>
	- problemu uzależnienia od narkotyków	0	
	- problemu przemocy	1 2	
01.01.2020 - 31.12.2020	- problemu uzależnienia od alkoholu	0	<i>W związku z wprowadzeniem na terenie Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 20 marca 2020 r. stanu epidemii szkolenia oraz konferencję zostały odwołane.</i>
	- problemu uzależnienia od narkotyków	0	
	- problemu przemocy	1	
01.01.2021 - 30.06.2021	- problemu uzależnienia od alkoholu	0	<i>Nie odbyto przedmiotowych szkoleń, wobec czego istnieje potrzeba organizacji szkoleń w przedmiotowym zakresie</i>
	- problemu uzależnienia od narkotyków	0	
	- problemu przemocy	0	

Lecznictwo odwykowe

Leczenie osób uzależnionych od alkoholu reguluje Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzajów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi. Wymienione akty prawne określają typy placówek leczenia uzależnienia od alkoholu, ich zadania w odniesieniu do różnych grup pacjentów oraz rodzaj i sposób zdobywania kwalifikacji zawodowych przez specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień.

W Polsce leczenie uzależnienia jest dobrowolne, z wyjątkiem sytuacji sądowego zobowiązania do leczenia. Leczenie zaburzeń wynikających z używania alkoholu jest bezpłatne, również dla osób nieubezpieczonych.

Podmioty lecznicze wykonujące świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu realizują następujące działania:

1. Działania w zakresie diagnozy nozologicznej i problemowej.
2. Programy korekcyjne dla osób spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz osób z zaburzeniami nawyków i popędów.
3. Programy psychoterapii uzależnień.
4. Programy psychoterapii zaburzeń funkcjonowania członków rodziny, które wynikają ze spożywania alkoholu lub używania innych substancji psychoaktywnych przez osoby bliskie, zwane dalej „programami psychoterapii członków rodzin”.
5. Indywidualne świadczenia zapobiegawczo-lecznicze dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.
6. Indywidualne świadczenia rehabilitacyjne dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.
7. Działania konsultacyjno-edukacyjne dla członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu.

Podmioty lecznicze prowadzą placówki leczenia uzależnienia od alkoholu, są to:

1. Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia.
2. Poradnia leczenia uzależnień.
3. Całodobowy oddział terapii uzależnienia od alkoholu.
4. Całodobowy oddział leczenia uzależnień.
5. Dzienny oddział terapii uzależnienia od alkoholu.
6. Dzienny oddział leczenia uzależnień.

7. Oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych.

8. Hostel dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zgodnie z tym na terenie Kędzierzyna-Koźła znajdują się trzy placówki tj.:

- 1) Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med” w Kędzierzynie-Koźlu.
- 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SENSIMED” w Kędzierzynie-Koźlu,
- 3) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Is-med” w Kędzierzynie-Koźlu,

Zgodnie z informacją przekazaną przez Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med” w Kędzierzynie-Koźlu

Realizację ustawowych zadań i liczbę osób korzystających z usług Samodzielnego Niepublicznego Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med” w ramach Poradni Uzależnień przedstawia tabela nr 18.

Tabela 18. Analiza danych dotyczących problemu uzależnienia w oparciu o pomoc świadczoną przez Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med”

CHARAKTERYSTYKA DANYCH:	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021
	- 31.12.2019	- 31.12.2020	- 30.06.2021
Liczba osób objętych leczeniem	177	128	97
w tym po raz pierwszy	80	60	44
Liczba nieletnich objętych pomocą terapeutyczną	3	2	-
w tym po raz pierwszy	3	2	-
Liczba chorych z problemem alkoholowym	170	120	77
w tym po raz pierwszy	75	60	43
Liczba osób objętych leczeniem w wyniku nałożonego przez sąd obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	42	20	42
Liczba osób skierowanych do szpitali	38	2	2
liczba osób współuzależnionych objętych leczeniem	25	8	7
Liczba osób przebadanych alkomatem	37	4	14
Liczba udzielonych porad telefonicznych	Nie udzielono szczegółowych danych		
Ilość prowadzonych grup terapeutycznych	3	3	2
Charakterystyka grup terapeutycznych	1. FAZA WSTĘPNA. 2. FAZA INTENSYWNA. 3. FAZA POGŁĘBIONA.		
Liczba osób kontynuujących leczenie po zakończeniu programu podstawowego	60	20	-
Liczba zatrudnionych certyfikowanych specjalistów terapii uzależnień	1	1	1
Liczba zatrudnionych certyfikowanych instruktorów terapii uzależnień	1	1	1

Zgodnie z informacją przekazaną przez Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SENSIMED” w Kędzierzynie-Koźlu

Tabela 19. Analiza danych dotyczących problemu uzależnienia w oparciu o pomoc świadczoną przez Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SENSIMED”

	01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 30.06.2021
CHARAKTERYSTYKA DANYCH dotyczących mieszkańców Gminy Kędzierzyn-Koźle			
Liczba osób objętych leczeniem	388	214	nie udzielono informacji
w tym po raz pierwszy	84	36	nie udzielono informacji
Liczba nieletnich objętych pomocą terapeutyczną	<i>nie dotyczy</i>		
w tym po raz pierwszy			
Liczba chorych z problemem alkoholowym	345	200	nie udzielono informacji
w tym po raz pierwszy	83	32	nie udzielono informacji
Liczba osób objętych leczeniem w wyniku nałożonego przez sąd obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	34	20	nie udzielono informacji
Liczba osób skierowanych do szpitali	43	14	nie udzielono informacji
liczba osób współuzależnionych objętych leczeniem	Nie udzielono szczegółowych danych		
Liczba osób przebadanych alkomatem	Nie udzielono szczegółowych danych		
Liczba udzielonych porad telefonicznych	118	940	nie udzielono informacji
Ilość prowadzonych grup terapeutycznych	4	4	4
Charakterystyka grup terapeutycznych	Grupa edukacyjna Grupa Pracy nad Destrukcją Grupa Afte-Care Grupa Pogłębiona Grupa dla osób współuzależnionych	Grupa Edukacja-Przewodnik Grupa Afte-Care Grupa Pogłębiona Grupa dla osób współuzależnionych	Grupa Edukacja-Przewodnik Grupa Afte-Care Grupa Pogłębiona Grupa dla osób współuzależnionych
Liczba osób kontynuujących leczenie po zakończeniu programu podstawowego	Nie udzielono szczegółowych danych		
Liczba zatrudnionych certyfikowanych specjalistów terapii uzależnień	3 osoby na umowę o pracę		
Liczba certyfikowanych instruktorów terapii uzależnień	1		

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące jedynych dwóch szpitali w województwie opolskim, w których działa całodobowy oddział terapii uzależnienia od alkoholu oraz oddział leczenia zespołów abstynenckich, jak również Ośrodków Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień „MONAR”.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych

Na oddziale leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych leczeni są pacjenci, którzy w wyniku zmniejszenia lub przerwania spożywania alkoholu posiadają następujące objawy:

1. Somatyczne: uszkodzenia układu pokarmowego, krwawienia z narządów wewnętrznych, uszkodzenia wątroby, marskość wątroby, ostre i przewlekłe stany zapalne trzustki, nadciśnienie tętnicze, kardiomiopatia, udary mózgu, zaburzenia rytmu serca, nowotwory, udary, uszkodzenia układu oddechowego, ostrą niewydolność nerek, zmiany hormonalne u kobiet i mężczyzn, zwłaszcza tarczycy.
2. Powikłania w układzie nerwowym wywołane są neurotoksycznym działaniem alkoholu, a zwłaszcza niedoborem witamin z grupy B. Stany zapalne powodują powstanie polineuropatii czyli zaburzeń czucia, które w zaawansowanym stadium choroby powodują kłopoty z chodzeniem, odczuwanie silnego bólu mięśni, pieczenia stóp, zaburzenia czucia głębokiego, niedowład kończyn lub porażenie, zanik mięśni zwany miopatią alkoholową, obrzęki.

Na oddziale terapii uzależnień leczeni są pacjenci, u których występują objawy psychologiczne, fizjologiczne i społeczne uzależnienia od substancji chemicznych zmieniających świadomość, głównie alkoholu, polegające na:

1. Silnym pragnieniu przyjmowania substancji albo poczuciu przymusu jej przyjmowania.
2. Trudności w kontrolowaniu zachowania związanego z przyjmowaniem substancji.
3. Fizjologiczne objawy stanu odstawienia w postaci zespołu abstynencyjnego.
4. Stwierdzenie tolerancji, mianowicie w celu wywołania skutków powodowanych poprzednio przez dawki mniejsze, potrzebne są dawki coraz większe.
5. Z powodu przyjmowania substancji psychoaktywnych - narastające zaniechywanie alternatywnych źródeł przyjemności lub zainteresowań.
6. Przyjmowanie substancji, mimo wyraźnych dowodów ich szkodliwych następstw: jak uszkodzenie wątroby na skutek intensywnego picia.

Szczegółowa analiza przedstawiona została w Tabeli 20

Tabela 20. Analiza danych dotyczących problemu uzależnienia w oparciu o pomoc świadczoną przez Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach.

CHARAKTERYSTYKA DANYCH:	01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 30.06.2021
Liczba osób przyjętych do szpitala z Gminy Kędzierzyn-Koźle	5	7	5
Liczba kobiet przyjętych do szpitala z Gminy Kędzierzyn-Koźle	1	3	1
Liczba osób, które ukończyły program terapeutyczny z Gminy Kędzierzyn-Koźle	5	7	5
Liczba osób z Gminy Kędzierzyn-Koźle przyjętych z problemem alkoholowym	5	7	5
w tym ile osób po raz pierwszy	5	7	5
Liczba osób z Gminy Kędzierzyn-Koźle przyjętych z problemem narkotykowym	0	0	0
w tym ile osób po raz pierwszy	0	0	0
Liczba osób z Gminy Kędzierzyn-Koźle objętych leczeniem w wyniku nałożonego przez sąd obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	2	6	3
Liczba osób z Gminy Kędzierzyn-Koźle utrzymujących abstynencję powyżej trzech miesięcy po zakończeniu terapii	5	7	5
Sposób monitorowania abstynencji	Poprzez system informatyczny		
Liczba zatrudnionych certyfikowanych specjalistów terapii uzależnień	8	7	7
Liczba zatrudnionych certyfikowanych instruktorów terapii uzależnień	1	1	1

Zgodnie z informacją przekazaną przez Samodzielny Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Branicach

W szpitalu funkcjonuje Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu, w ramach którego funkcjonuje:

1. Całodobowy Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu.
2. Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych (Detoksykacyjny).
3. Poradnia dla Osób z Problemami Alkoholowymi.

Okres leczenia w Oddziale Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych trwa ok. 10 dni dla osób z niepowikłanym zespołem abstynencyjnym po alkoholu oraz do 8 tygodni dla osób po środkach uspokajających lub nasennych. W Całodobowym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu psychoterapia trwa 6 tygodni i 3 dni (130 godzin zajęć grupowych oraz 5 godzin

konsultacji indywidualnych). Terapia składa się z 3 części, tj. grupy wstępnej (8 dni), grupy podstawowej (10 dni) i grupy kończącej (9 dni).

Terapia prowadzona jest przez lekarza psychiatrę, psychologa i 2 specjalistów terapii uzależnień. W Poradni dla Osób z Problemami Alkoholowymi prowadzone są zajęcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych i DDA.

Szpital nie podał informacji odnośnie leczenia mieszkańców z terenu Gminy Kędzierzyn-Koźle.

Stowarzyszenie „Monar” Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Graczach

Z podstawowych statutowych informacji wiadomo, że program leczenia w Ośrodku Leczenia Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Graczach trwa 12 miesięcy i jest realizowany metodą społeczności terapeutycznej.

Pomoc udzielana jest poprzez następujące działania:

1. Diagnoza wykonana przez lekarza psychiatrę, psychologa i specjalistę terapii uzależnień.
2. Terapia indywidualna.
3. Terapia grupowa.
4. Terapia w małych grupach terapeutycznych (etapowych).
5. Trening nabywania umiejętności społecznych.
6. Program współpracy z rodzinami pacjentów.
7. Zajęcia psychoedukacyjne.
8. Zajęcia treningowe i warsztatowe rozwoju osobistego.
9. Zajęcia sportowe.
10. Zajęcia teatralne.
11. Pomoc prawna i socjalna.
12. Możliwość kontynuowania nauki na etapie Opiekuna (6 miesiąc terapii).
13. Obozy terapeutyczne.
14. Program edukacji zawodowej dla osób kończących leczenie.
15. Specjalistyczny program dla ludzi żyjących z HIV.
16. Postrehabilitacyjny program wspierający dla osób po zakończonej terapii.

Ośrodek przyjmuje pacjentów uzależnionych od substancji psychoaktywnych (innych niż wyłącznie alkohol). Program przeznaczony jest wyłącznie dla mężczyzn w wieku 21 do 35 lat. Kadra ośrodka to 6 certyfikowanych specjalistów terapii uzależnień i 1 certyfikowany instruktor terapii uzależnień. Ośrodek nie wykazał osób odbywających leczenie będącymi mieszkańcami Gminy Kędzierzyn-Koźle.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Stowarzyszenie „Monar” Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Zbicku

Stowarzyszenie „Monar” realizuje PROGRAM DLA MĘŻCZYZN. Do grupy męskiej przyjmowane są osoby uzależnione w wieku od 21 do 36 lat. Leczenie trwa 12 miesięcy. W tym czasie pacjenci korzystają z terapii grupowej, indywidualnej, terapii zajęciowej. Prowadzone są zajęcia psychoedukacyjne zwiększające świadomość problemu, jak również procesu zmiany. Trening zastępowania agresji, który daje narzędzia radzenia sobie z agresją, złością, podnoszący umiejętności komunikacji interpersonalnej. Trening relaksacyjny, zwiększający umiejętność radzenia sobie ze stresem. Zajęcia ABC budżetu domowego, które są elementem przedsiębiorczości osobistej, zwiększające kompetencje w zakresie gospodarowania pieniędzmi. Dodatkowo pacjenci korzystają z zajęć hipoterapii.

PROGRAM DLA MĘŻCZYZN zawiera:

1. Trening zastępowania agresji.
2. Trening radzenia sobie ze stresem.
3. Porozumienie bez przemocy.
4. Crossfit.
5. Prowadzona jest grupa genogramowa.
6. Odbywają się obozy terapeutyczne.

Stowarzyszenie „Monar” realizuje także PROGRAM DLA KOBIET. Do Ośrodka przyjmowane są kobiety i matki z dziećmi uzależnione od substancji psychoaktywnych. W bezpiecznych warunkach odbywają terapię, uczą się odpowiedzialności oraz budowania zdrowych relacji z dziećmi. Kobiety tworzą własną społeczność terapeutyczną, w której pełnią funkcje, ustalają plan dnia, uczą się radzenia sobie z trudnościami wynikającymi z życia codziennego.

PROGRAM DLA KOBIET zawiera:

1. Trening radzenia sobie ze stresem;
2. Porozumienie bez przemocy;
3. Terapię poprzez ruch;
4. Relacja matka-dziecko;
5. Hipoterapię;
6. Prowadzona jest grupa genogramowa;
7. Odbywają się obozy terapeutyczne.

Tabela 22 przedstawia ilość osób odbywających leczenie w Zbicku z Gminy Kędzierzyn-Koźle. W 2019 roku w ośrodku przebywały trzy osoby z Kędzierzyna-Koźla, w 2020 roku była to szóstka mieszkańców Kędzierzyn-Koźla, natomiast w 2021 roku, do momentu pozyskiwania

danych, z usług ośrodka skorzystało czterech mieszkańców naszego miasta. Nadmienić należy, że osoby zmagające się z problemem uzależnienia często wybierają ośrodki daleko poza miejscem zamieszkania, takie rozwiązanie często jest rekomendowane przez specjalistów. Stąd przedstawione dane nie obrazują problemu a jedynie go nakreślają. Wielu mieszkańców Gminy Kędzierzyn-Koźle decyduje się na leczenie poza województwem stąd nie ma możliwości pozyskać informacji.

Tabela 22. Analiza danych dotyczących problemu uzależnienia w oparciu o pomoc świadczoną przez Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Zbicku.

	01.01.2019 -31.12.2019	01.01.2020 -31.12.2020	01.01.2021 -30.06.2021
CHARAKTERYSTYKA DANYCH:			
Liczba osób przyjętych do ośrodka z Gminy Kędzierzyn-Koźle	3	6	4
Liczba osób, które ukończyły program terapeutyczny z Gminy Kędzierzyn-Koźle	1	2	2
Liczba osób z Gminy Kędzierzyn-Koźle przyjętych z problemem narkotykowym	3	6	4
w tym ile osób po raz pierwszy	3	3	2
Liczba osób z Gminy Kędzierzyn-Koźle utrzymujących abstynencję powyżej trzech miesięcy po zakończeniu Terapii	2	1	2
Sposób monitorowania abstynencji	<i>Spotkania prowadzone w Poradni Stowarzyszenia MONAR dla osób, które ukończyły leczenie.</i>		
Liczba zatrudnionych certyfikowanych specjalistów terapii uzależnień	9	6	6
Liczba zatrudnionych certyfikowanych instruktorów terapii uzależnień	3	3	3

Proces terapeutyczny realizowany jest w duchu wzajemnego szacunku i poszanowania godności ludzkiej. Kadra placówki podlega superwizji. Pracownicy ośrodka działają w oparciu o założenia kodeksu etyki terapeuty uzależnień. Kadra ośrodka liczy 16 pracowników. Tabela nr 22 przedstawia również liczbę zatrudnionych certyfikowanych specjalistów oraz instruktorów terapii uzależnień.

WNIOSKI I REKOMENDACJE:

W wyniku przeprowadzonej diagnozy stwierdzić można, że na terenie Gminy **występują problemy wynikające z używania alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz zjawiska przemocy domowej**, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 w następujących obszarach:

1. Dostępność i używanie alkoholu oraz substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy.

W ramach europejskiego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD) przeprowadzonego w Kędzierzynie-Koźlu w 2021 roku poddano badaniu ankietowemu grupę uczniów w dwóch grupach wiekowych: 15-16 lat oraz 17-18 lat. Badania prowadzone są w celu monitorowania skali problemu używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, a także oceny czynników wpływających na ich rozpowszechnienie. Wyniki badań stanowią źródło informacji o zachowaniach ryzykownych młodych ludzi i są wykorzystywane do tworzenia planów i zadań oddziaływań profilaktycznych.

Jednocześnie analizując polski raport badań z 2019 roku napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Ponadto wyniki badań alarmują, że picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnastolatków-szesnastolatków i 76,1% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie dalszych działań profilaktycznych skierowanych do uczniów, zmierzających do opóźnienia wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej oraz ograniczenia częstotliwości sięgania po alkohol i substancje psychoaktywne, w tym nowe substancje psychoaktywne, jak również w zakresie uzależnień behawioralnych,
- upowszechnienie informacji na temat konsekwencji nadużywania alkoholu przez młodzież i dorosłych,
- prowadzenie działań skierowanych do rodziców, mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych oraz przybliżenie im specyfiki wieku dojrzewania dzieci,
- włączenie rodziców w działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży, szczególnie uwrażliwienie ich na podawanie alkoholu dzieciom (z badań wynika, że miejscem inicjacji alkoholowej najczęściej jest dom rodzinny w trakcie rodzinnych uroczystości),

- prowadzenie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego,
- prowadzenie działań zmierzających do podniesienia świadomości społecznej na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz wzrostu odpowiedzialności za dzieci i młodzież (wzrost reakcji na sprzedaż alkoholu nieletnim),
- prowadzenie różnych działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta,
- edukacja sprzedawców napojów alkoholowych,
- zachęcanie młodzieży oraz nauczycieli do uczestnictwa w rekomendowanych programach profilaktycznych,
- zachęcanie nauczycieli do uczestnictwa w szkoleniach przygotowujących do realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych oraz propagowanie rekomendowanych programów jako formy realizacji zajęć wychowawczych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych,
- realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, obejmujących promocję zdrowia psychicznego, promocję zdrowego stylu życia,
- działania informacyjne o szkodliwości środków odurzających i substancji psychotropowych,
- szkolenia z zakresu realizacji rekomendowanych programów profilaktyki uniwersalnej a także programu wczesnej interwencji adresowane do uczniów używających substancji psychoaktywnych,
- szkolenia edukacyjne oraz udział w konferencjach dotyczących problemu uzależniania od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

2. Duża liczba rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu i/lub narkotyków oraz dotkniętych problemem przemocy domowej.

Z informacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na terenie miasta w dalszym ciągu z pomocy ośrodka korzystają rodziny, w których występują problemy uzależnień oraz przemocy. W roku 2020 odnotowano wzrost takich środowisk w porównaniu do roku 2019. Przyjąć zatem należy, że działania profilaktyczne są niezbędne oraz mieszkańcy Gminy Kędzierzyn-Koźle nadal potrzebują różnych form wsparcia w obszarach problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz stosowania przemocy w rodzinie.

Liczba spraw prowadzonych celem zobowiązania osób do poddania się leczeniu odwykowemu prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nadal utrzymuje się na wysokim poziomie.

Na wysokim poziomie utrzymuje się również liczba prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieskich Kart”.

Z danych Komendy Powiatowej Policji wynika, że liczba interwencji domowych jest stabilna ale nadal utrzymuje się na wysokim poziomie, w tym również interwencji, podczas których policjanci odnotowują osoby będące pod wpływem alkoholu. Używanie substancji psychoaktywnych często skutkuje stosowaniem przemocy w rodzinie oraz wystąpieniem różnych dysfunkcji wśród członków rodziny.

Na szczególną uwagę zasługuje niskie zainteresowanie Policyjnym Telefonem Zaufania czyli bardzo szybkiej, łatwej formy pomocy. Liczba telefonicznych porad i udzielonych informacji jest niska w stosunku do skali problemu dotyczącego spożywania alkoholu, jak również środków psychoaktywnych.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień oraz przemocą domową, gdzie prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne (których zadaniem jest kształtowanie właściwych postaw wśród podopiecznych) oraz zajęcia sportowe dla podopiecznych,
- prowadzenie projektów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin,
- organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc),
- prowadzenie punktów konsultacyjnych zarówno dla osób dotkniętych problemem uzależnienia od narkotyków, jak i problemem uzależnienia od alkoholu, dla osób współuzależnionych oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego dla członków Klubu Integracji Społecznej/ Centrum Integracji Społecznej,
- współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych problemem uzależnień oraz przemocy domowej,
- podnoszenie kompetencji osób pracujących na rzecz rodzin dotkniętych problemem uzależnień oraz przemocy domowej,
- rozpowszechnianie informacji o sposobie pozyskiwania informacji dotyczących problemu alkoholowego i narkotykowego,
- prowadzenie działań kierowanych szczególnie do kobiet w zakresie skutków spożywania alkoholu w ciąży, jak również wprowadzenie oferty dla dzieci z FAS/FASD w zakresie diagnostyki, terapii oraz pomocy dla ich rodzin.

3. Dostępność do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dla ofiar i sprawców przemocy domowej.

W związku z brakiem odpowiedzi części podmiotów prowadzących działalność medyczną w obszarze leczenia osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych na kierowane zapytania,

trudno w pełni określić skalę problemu. Świadczenia udzielane na terenie Kędzierzyna-Koźła realizowane są w ramach kontraktów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia. Według posiadanej wiedzy, w dwóch spośród trzech zakładów prowadzących terapię uzależnień prowadzone są oddziały dzienne (NZOZ „B-MED” i NZOZ „SENSIMED”), jak również oferta terapeutyczna kierowana jest głównie do osób dorosłych. Na terenie miasta funkcjonuje punkt konsultacyjny dla rodzin z problemem alkoholowym i przemocy domowej oraz punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem narkotykowym. Dodatkowo w ramach punktu konsultacyjnego dla osób dotkniętych problemem narkotykowym prowadzone są dwie grupy dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych – grupa wsparcia i grupa informacyjno-edukacyjna.

REKOMENDACJE:

- finansowanie programów terapeutycznych na poziomie ponadpodstawowym, w tym dla osób nieletnich,
- szkolenie realizatorów oraz finansowanie programów skierowanych do osób używających substancji psychoaktywnych problemowo, nie mających charakteru terapii takich jak np. „Fred” czy „Candis”,
- pozyskiwanie specjalistów psychoterapii uzależnień lub szkolenie osób z terenu gminy w celu zwiększenia liczby specjalistów psychoterapii uzależnień,
- nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w celu rozszerzenia oferty o grupy wsparcia czy grupy o charakterze informacyjno-edukacyjnym, skierowane również do osób nieletnich.

4. Dostępność do napojów alkoholowych dla nieletnich.

W miesiącach październik-listopad 2021 roku przeprowadzono badanie społeczne dotyczące zbadania zjawiska sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim metodą „tajnego klienta”. Badanie metodą „tajny klient” miało na celu sprawdzenie rzeczywistych rozmiarów zjawiska sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim na terenie miasta Kędzierzyn-Koźle. W ramach badania próby zakupu napojów alkoholowych dokonano w 100 punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta (80 sklepów i 20 lokali gastronomicznych). W każdym z punktów próba zakupu alkoholu miała miejsce dwukrotnie. Próby zakupu dokonywała młodo wyglądająca osoba (raz chłopak, raz dziewczyna), w każdej próbie zakupu udział brał również dorosły audytor, którego rolą było zwrócenie uwagi sprzedawcy o konieczności sprawdzenia wieku kupującego, w sytuacji gotowości sprzedaży alkoholu młodemu człowiekowi. Po zakończonej pierwszej serii badań, do właścicieli punktów w których doszło do sprzedaży alkoholu nieletniemu został wysłany list intencyjny. List informował o przeprowadzanym na terenie miasta badaniu oraz o tym, że ich punkt będzie powtórnie w nim uczestniczył. Właściciele sklepów i lokali

gastronomicznych zostali poproszeni o przeprowadzenie z pracownikami rozmów na temat odpowiedniego monitoringu sprzedaży alkoholu osobom, które mogą być nieletnie.

W wyniku zrealizowanego badania zjawiska sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim stwierdzono, że w 61% punktów sprzedaży alkoholu na terenie Kędzierzyna-Koźła, osoby nieletnie mogą zakupić alkohol. W 38,5% przypadków sprzedawcy zapytali z własnej inicjatywy młodo wyglądających audytorów o dowód osobisty i odmówili im sprzedaży alkoholu. Na 200 prób zakupu alkoholu wykonanych przez młodych audytorów, tylko 77 zakończyło się żądaniem okazania dowodu osobistego i odmową sprzedaży. W 16 przypadkach sprzedawcy pomimo wstępnego pytania o dowód, ostatecznie zgodzili się na sprzedaż alkoholu młodemu audytorowi. W pozostałych 107 przypadkach dorosły audytor podjął interwencje, które miały skłonić sprzedawców do weryfikacji wieku młodego audytora. W 40% przypadków interwencje te okazały się skuteczne i sprzedawca odstąpił od sprzedaży alkoholu osobie nieletniej. W 60% interwencje zostały zlekceważone, a sprzedawcy byli gotowi do dalszej sprzedaży alkoholu. Należy podkreślić także różnicę jeśli chodzi o wynik pierwszej i drugiej tury badania. W pierwszej turze sprzedawcy byli gotowi do sprzedaży alkoholu osobie nieletniej aż w 94% przypadków. W drugiej turze badań sprzedawcy byli gotowi do sprzedaży alkoholu nieletnim już tylko w 29% przypadków. Stwierdzono nieznaczną różnicę pomiędzy sprzedażą alkoholu nieletnim w lokalach gastronomicznych i sklepach. W lokalach gastronomicznych poproszono o dowód i odmówiono sprzedaży alkoholu w 42,5% przypadków, a w sklepach sprzedawcy uczynili to w 37,5% sytuacji. Alkohol dla nieletnich był najbardziej dostępny na stacjach benzynowych oraz supermarketach /dużych sklepach, gdzie o dowód odpowiednio pytano tylko w 25% i 33% przypadków.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie działań zmierzających do podniesienia świadomości społecznej na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz wzrostu odpowiedzialności za dzieci i młodzież (spowodowanie podejmowania interwencji w sytuacjach sprzedaży alkoholu nieletnim),
- edukacja sprzedawców napojów alkoholowych,
- prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, szczególnie pod kątem sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim,
- monitorowanie zjawiska sprzedaży napojów alkoholowych, również poprzez prowadzenie badań społecznych,
- współpraca z Komendą Powiatową Policji oraz Strażą Miejską w zakresie przeciwdziałania sprzedaży alkoholu nieletnim,
- podejmowanie działań zmierzających do ograniczania liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta.

Załącznik Nr 3 do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2025

Tryb realizacji
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

Sposób realizacji	Jednostka realizująca Gminy	Podmiot współpracujący	Termin
1	2	3	4
I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży			
ZADANIA:			
1. 1) Realizacja programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem programów znajdujących się w bazie programów rekomendowanych,	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Oświaty i Wychowania	Realizatorzy programów, jednostki organizacyjne Gminy, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne	2022 -2025 r.
2) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką, przygotowanie do prowadzenia poszczególnych programów profilaktycznych,	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia		
3) Organizacja Przeglądu Profilaktycznego	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia		
2. 1) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia Wydział Kultury i Sportu	Realizatorzy programów, jednostki organizacyjne Gminy, organizacje pozarządowe.	2022-2025 r.
2) Organizacja Miniolimpiady dla dzieci i młodzieży uczestniczącej w pozalekcyjnych zajęciach sportowych.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia		
3. Szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Realizatorzy programów, jednostki organizacyjne Gminy i inne.	2022 - 2025 r.
4. 1) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz obowiązujących przepisów prawnych,	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Realizatorzy szkoleń, jednostki organizacyjne Gminy, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Urząd Wojewódzki.	2022 - 2025 r.
2) Organizacja Konferencji Profilaktycznej.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia		
5. Prowadzenie kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Biuro Informacji i Promocji Miasta Biuro Komunikacji Medialnej	Realizatorzy kampanii, jednostki organizacyjne Gminy, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Urząd Wojewódzki.	2022 - 2025 r.

Sposób realizacji	Jednostka realizująca Gminy	Podmiot współpracujący	Termin
1	2	3	4
II. Pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej ZADANIA:			
<p>1. 1) Wspieranie istniejących placówek wsparcia dziennego prowadzących świetlice socjoterapeutyczne oraz kluby młodzieżowe.</p> <p>2) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego obejmujących opieką dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia i przemocy domowej.</p> <p>3) Organizowanie spotkań integracyjnych dla podopiecznych placówek wsparcia dziennego.</p> <p>4) Dożywanie dzieci i młodzieży będących pod opieką placówek wsparcia dziennego.</p> <p>5) Wspieranie projektów socjoterapeutycznych kierowanych do dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu i/lub narkotyków i/lub przemocy w rodzinie oraz ich rodzin.</p>	<p>Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p>	organizacje pozarządowe	2022 - 2025 r.
<p>2.1) Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie oraz dla osób dotkniętych problemem narkotykowym, jak również zajęć edukacyjnych i grup wsparcia dotyczących szkodliwości substancji psychoaktywnych,</p> <p>2) Prowadzenie działań skierowanych na pomoc rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową,</p> <p>3) Prowadzenie działań skierowanych na pomoc dzieciom i rodzicom dotkniętym problemem FAS i FASD.</p> <p>4) Wspieranie zatrudnienia socjalnego, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych lub innych form aktywizacji zawodowej dla członków Klubów Integracji Społecznej,</p> <p>5) Wspieranie Centrów Integracji Społecznej.</p>	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe i inne	2022 - 2025 r.
3. Organizacja wypoczynku z programem profilaktycznym (alkohol, środki psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia,	Biura turystyczne, agencje turystyczno - usługowe, ośrodki wczasowo – kolonijne, organizacje pozarządowe i inne.	2022-2025 r.
4. Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocą domową i uzależnień behawioralnych.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	2022-2025 r.

Sposób realizacji	Jednostka realizująca Gminy	Podmiot współpracujący	Termin
1	2	3	4
III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, NSP) oraz doświadczania lub stosowanie przemocy			
ZADANIA:			
<p>1. 1) Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych, osób współuzależnionych oraz osób stosujących i doświadczających przemocy domowej,</p> <p>2) Szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień,</p> <p>3) Szkolenie osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy.</p>	<p>Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p>	<p>Podmioty prowadzące działalność leczniczą, realizatorzy szkoleń, jednostki organizacyjne Gminy, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne</p>	<p>2022 - 2025 r.</p>
<p>2. 1) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zespół pracujący z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami),</p> <p>2) Szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego, używania substancji psychoaktywnych i podejmowania interwencji,</p> <p>3) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu, nowych substancji psychoaktywnych i ryzyka szkód,</p> <p>4) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie.</p> <p>3. 1) Szkolenie oraz organizacja konferencji zwiększających wiedzę pracowników jednostek pomocowych w zakresie narkomanii i substancji psychoaktywnych.</p> <p>2) Udzielanie wsparcia merytorycznego instytucjom, placówkom i osobom zajmującym się problematyką narkomanii.</p>	<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p> <p>Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p> <p>Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p> <p>Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p>	<p>Sąd Rejonowy, Komenda Powiatowa Policji, biegli sądowi, podmioty prowadzące działalność leczniczą, realizatorzy kampanii, szkoleń, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Biuro Informacji i Promocji Miasta, Biuro Komunikacji Medialnej.</p>	<p>2022 - 2025 r.</p>
IV. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych			
ZADANIA:			
<p>1. 1) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków oraz projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie,</p> <p>2) Przygotowywanie projektów uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie.</p>	<p>1.1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Działalności Gospodarczej</p> <p>2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Działalności Gospodarczej</p>	<p>Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Działalności Gospodarczej</p>	<p>2022 - 2025 r.</p>

Sposób realizacji	Jednostka realizująca Gminy	Podmiot współpracujący	Termin
1	2	3	4
<p>2. 1) Sprawowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych) kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 8 w.t.p.a,</p> <p>2) Prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim,</p> <p>3) Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim.</p>	<p>2.1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>2) Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p> <p>3) Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p>	<p>Wydział Działalności Gospodarczej, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Straż Miejska, Komenda Powiatowa Policji, agencje badawcze, instytuty badań, realizatorzy szkoleń, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne</p>	2022 - 2025 r.
<p>V.Zadania związane z diagnozą problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle</p> <p>ZADANIA:</p>			
<p>Prowadzenie badań społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.</p>	<p>Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p>	<p>Agencje badawcze, instytuty badań realizatorzy szkoleń, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne</p>	2022 - 2025 r

Standardy prowadzenia świetlicy socjoterapeutycznej przez placówki wsparcia dziennego

Świetlica socjoterapeutyczna jest alternatywną formą opieki nad dzieckiem w wieku szkolnym w jego najbliższym środowisku. Świetlice są placówkami wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych uzależnieniem od alkoholu i/lub narkotyków lub doświadczających przemocy w rodzinie.

Podstawową misją świetlicy jest praca z dziećmi oraz rodzicami (opiekunami) wg założonego programu aktywizującego ich na rzecz własnego zdrowia i rozwoju. Świetlica współpracuje ze szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Program i metody pracy Świetlicy dostosowane są do zróżnicowanych potrzeb dzieci i rodziców.

Cele realizowane w Świetlicach:

1. Kształtowanie właściwych postaw społecznych, tworzenie warunków do samokontroli i samorealizacji w rozwoju psychofizycznym.
2. Kształtowanie umiejętności współżycia w grupie, umiejętności interpersonalnych, komunikacyjnych, asertywności.
3. Pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.
4. Podnoszenie poziomu wiedzy i przezwyciężanie trudności szkolnych w celu uzyskiwania przez dziecko lepszych wyników w nauce i promocji do klasy następnej, wyrównanie zaległości w nauce.
5. Zapewnienie opieki wychowawczej.
6. Zapoznanie dzieci i młodzieży z możliwościami zdrowego i pożytecznego organizowania sobie i innym wolnego czasu, przyswajanie dobrych nawyków w tym zakresie, przygotowania do podejmowania odpowiednich wyborów życiowych.
7. Motywowanie rodziców i opiekunów do podjęcia leczenia.

Warunki organizacyjne:

1. Warunki lokalowe:

- 1) Co najmniej dwa niezależne pomieszczenia:
  - a) sala do zajęć informacyjno - edukacyjnych,
  - b) sala do zajęć socjoterapii grupowej, indywidualnej i rodzinnej,
- 2) kuchenka lub przystosowany aneks kuchenny z możliwością przygotowywania prostych posiłków,
- 3) sanitariaty.

2. Podstawowe wyposażenie placówki, aby mogła spełniać funkcje Świetlicy:

- 1) Stoliki, krzesła, sprzęt audiowizualny;
- 2) Zestaw komputerowy z oprogramowaniem edukacyjnym;
- 3) Materace do prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych;
- 4) Elementarny sprzęt sportowy do prowadzenia zajęć sportowych.

3. Dni i godziny pracy:

Świetlica może być czynna od poniedziałku do soboty – nie dłużej niż 4 godziny dziennie z wyjątkiem okresu lipca – sierpnia oraz okresu ferii zimowych, kiedy dopuszcza się pracę świetlicy w wymiarze 8 godzin dziennie.

4. Kadra merytoryczna Świetlicy:

Świetlica powinna zatrudniać:

- 1) Wychowawców do prowadzenia zajęć informacyjno – edukacyjnych oraz sportowych;
- 2) Socjoterapeutów do prowadzenia grupowych zajęć socjoterapeutycznych z podopiecznymi Świetlicy, rodzicami (opiekunami);
- 3) Liczba zatrudnionych winna być uzależniona od liczebności dzieci w placówce;

Świetlica może również zatrudniać wolontariuszy na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

5. Kwalifikacja (nabór) dzieci do Świetlicy:

- 1) Do Świetlicy kierowane są dzieci z problemami wychowawczymi (problemami przystosowania) bez poważniejszych zaburzeń osobowości, pochodzące z rodzin zagrożonych chorobą alkoholową, narkotykową, nadużywających alkoholu oraz rodzin, w których panuje przemoc;
- 2) Podstawą do przyjęcia dziecka do Świetlicy jest skierowanie wystawione przez pedagoga szkolnego, pracownika ośrodka pomocy społecznej, poradnię psychologiczno - pedagogiczną i inne specjalistyczne placówki lub zgłoszenie rodziców;
- 3) Skierowanie lub zgłoszenie dziecka do Świetlicy powinno zawierać podstawowe informacje o przyczynach skierowania dziecka do placówki, sytuacji rodzinnej. W przypadku skierowań lub zgłoszeń, z których nie wynika bezpośrednio powód skierowania dziecka do placówki, pracownicy świetlicy sami powinni uzasadnić przyjęcie dziecka do świetlicy (np. na podstawie ustaleń ustnych z wychowawcą, pracownikiem socjalnym, dzielnicowym czy rodzicem).

Powyższe informacje winny być podstawą do opracowania indywidualnego planu pracy z dzieckiem, a także bieżącego kontaktu ze szkołą macierzystą dziecka oraz rodziną.

6. Dokumentacja Świetlicy:

1) **Świetlica powinna mieć opracowane następujące dokumenty:**

- a) Statut/ regulamin Świetlicy,
- b) harmonogram zajęć,
- c) roczny tematyczny program zajęć informacyjno – edukacyjnych,
- d) roczny tematyczny program zajęć socjoterapeutycznych,
- e) roczny tematyczny program zajęć sportowych,
- f) program pracy z rodzicami.

2) **Świetlica prowadzi dokumentację dotyczącą prowadzonych zajęć:**

- a) listy obecności podopiecznych na zajęciach,
- b) dziennik zajęć.

3) **Świetlica prowadzi dokumentację dotyczącą dziecka:**

- a) kartę ewidencyjną dziecka,
- b) indywidualną kartę pobytu dziecka w Świetlicy,
- c) indywidualny plan pracy z dzieckiem.